

Näide: Asutuse kuluarvestuse kulumudeli koostamise juhised (tekstidokument)

Iga asutus peaks koostama ja hoidma asjakohasena asutuse kulumudeli juhendit, mis annab ülevaate mudelis kasutatavatest arvestusobjektidest, jaotusreeglitest ja käituriitest ning kirjeldab mudeli ülesehituse ja jaotusaluste loogikat.

Järgnevalt leiate näite asutuse kulumudeli juhendist.

Sisukord

1. Üldsätted
2. Kulumudeli Lähteandmed
3. Teenuse maksumuse kujunemine I etapp
4. Teenuse maksumuse kujunemine II etapp

1. Üldsätted

1.1... ministeeriumi kuluarvestuse kulumudeli koostamise juhendi eesmärk ja üldpõhimõtted

- 1.1.1. ... ministeeriumi kuluarvestuse kulumudeli koostamise juhendi (edaspidi juhend) eesmärk on selgitada ja täiendada Rahandusministeeriumi kulumudeli koostamise juhendi nõudeid ...-le kui ministeeriumi kuluarvestuse kulumudeli koostajale.
- 1.1.2. Juhend kirjeldab ... ministeeriumi kuluarvestuse väljundi ehk teenuste maksumuse kujunemist.
- 1.1.3. Juhend on suunatud ... ministeeriumi kulumudeli koostajale ja rakendajale.
- 1.1.4. ... ministeeriumi kuluarvestuse kulumudelis on lähtutud traditsioonilise kuluarvestuse põhimõttest.
- 1.1.5. Kuluarvestuse kulumudeli lähteandmed on kõikidele kuluarvestuse arvestusobjektidele ja vajadusel eelarvestamise arvestusobjektidele kogutud finantsandmed.
- 1.1.6. Täiendavalt kasutatakse kuluarvestuse kulumudeli koostamisel asutuse struktuuri andmeid ja strateegilise juhtimisinfo (tulemusvaldkond, programm, meede, programmi tegevus ehk võimekus ja teenus) andmeid.

1.2 . Juhendis kasutatavad mõisted

- 1.2.1. **Arvestusobjekt** on kodeeritud objekt, mille kohta toimuvad eelarvestamine, raamatupidamine ja aruandlus.
- 1.2.2. **Avaliku sektori teenindamise** teenus on teenus, mis toetab avaliku teenuse osutamist teise asutuse ametnikele või töötajatele (teisele asutusele). Avaliku sektori teenindamise teenus toetab poliitikat kujundava otsuse ettevalmistamist, teise asutuse toimimist, otsese avaliku teenuse osutamist või

tööülesande täitmist.

1.2.3. **Kaudne kulu** on kulu, mille tekkimise põhjus on kaudselt seostatav tegevustega või teenustega. Näiteks IKT, personali- ja halduskulud, mida ei saa teenustega otseselt seostada.

1.2.4. **Kaudne teenus** on teenus, mille käigus asutused osutavad õigusaktides sätestatud teenust teenuse kasusaaja otsese pöördumiseta ning teenuse kasusaajaid ei ole võimalik identifitseerida.

1.2.5. **Kuluarvestuse kulumudel** on põhimõtete kogum, mille alusel toimub otse- ja kaudsete kulude andmekorje, kulude jaotamine teenustele ning teenuste maksumuse arvestamine.

1.2.6. **Kuluarvestuse kulumudeli lähteandmed** on kõikidele kuluarvestuse arvestusobjektidele (kuluüksus, projekt, majanduslik sisu, ressurss/kulukoht) ja vajadusel eelarve arvestusobjektidele (eelarve üksus, eelarve liik, eelarve konto, eelarve objekt, programm, toetus) kogutud finantsandmed.

1.2.7. **Kulude jaotamine** on tegevuspõhise kuluarvestuse korral kaudsete kulude sidumine tegevustega ressursside jaotamise kaudu ja tegevustele omistatud kulude sidumine teenuste või toodetega kasutades põhjuslikke seoseid iseloomustavaid käitureid. Tegevuse või teenuse kulu peab peale kulude jaotust sisaldama ainult konkreetse teenuse osutamiseks vajaliku ressursi või tegevuse kulu. Traditsioonilise kuluarvestuse korral kaudsete kulude sidumine otse teenustega ressursside jaotamise kaudu kasutades põhjuslikke seoseid iseloomustavaid käitureid.

1.2.8. **Kuluüksus** on asutuse allüksus, mis on seotud asutuse struktuuriga, kelle kulusid mõõdetakse kuluarvestuses ning kellele võib seada tekkepõhise eelarve, mille kinnipidamise eest kuluüksus vastutab.

1.2.9. **Käitur** on ühik, mis iseloomustab ressursi osalemist tegevustes või teenustes. Käitur on iga mõjur (näiteks tk, m2, tund, minut, sündmus, %, koefitsent), mis põhjustab muutusi teenuses, protsessis, tegevuses või ressurssides ja nende kasutamises ning mille alusel jaotatakse kulud.

1.2.10. **Otsekulu** on kulu, mille tekkimise põhjus on otseselt seostatav asutuse tegevustega või teenustega.

1.2.11. **Otsene teenus** on teenus, mida asutus osutab füüsilisele- või eraõiguslikule juriidilisele isikule teeninduskontakti kaudu mis tahes suhtluskanalis ja mis võimaldab isikul täita seadusest tulenevat kohustust või kasutada seadusest tulenevat õigust. Otsene teenus toimub isiku eeldataval tahtel.

1.2.12. **Põhiteenus** on asutuse tegevuse või tegevuste tulemused, mis on suunatud välisele tarbijale. On avalike ülesannete täitmisel üldistes huvides osutatav teenus, mis on suunatud avalike huvide pakkumisele, avaliku ülesandega kaasneva kohustuse täitmisele või põhiõiguste, -vabaduste ja huvide kaitsele. Põhiteenused jagunevad otsesteks teenusteks, kaudseteks teenusteks ja avaliku sektori teenindamiseks ehk avaliku sektori teenindamise teenusteks.

1.2.13. **Planeerimistasand** on arvestusobjekt, mida kasutatakse strateegilises planeerimises, eelarve planeerimises ja finantsjuhtimises. Planeerimistasandid on tulemusvaldkond, programm, meede, tegevus ja alategevus.

1.2.14. **Ressurss/kulukoht** on arvestusobjekt, mis kirjeldab asutuse tegevusi või asutuse kasutuses olevaid vahendeid kuluarvestuseks ja mida kasutatakse tegevuste ja ressursside kohta kuluarvestuse pidamiseks. SAP-is on ühetaolised ressursid jaotatud liikidesse. Näiteks kinnistud, maismaasõidukid, üritused jne.

1.2.15. **SAP** on riigiasutuste ülene ühine majandustarkvara finants-, personali- ja palgaarvestuseks.

1.2.16. **Sisemine tugiteenus** on teenus, mis toetab avaliku teenuse osutamist asutuse sees.

Sisemine tugiteenus toetab asutuse toimimist või tööülesande täitmist.

1.2.17. ... **ministeeriumi kulu** on kõikidele kulu- ja eelarvestamise arvestusobjektidele

kogutud finantsandmed.

1.2.18. **Teenus** on tegevuse või tegevuste tulem, mis on suunatud välis- või sisekliendile.

Teenust osutatakse kehtestatud standardite või seadusest tulenevate nõuete alusel.

1.2.19. **Tegevuspõhine eelarvestamine** on eelarvestamise meetod, kus valdkondade strateegilistest eesmärkidest lähtuvalt määratakse kindlaks ja eelarvestatakse eelarveperioodil vajalike väljundite (programmid) kogus ning seejärel nende väljundite saavutamiseks vajalike tegevuste ja ressursside kogus ning selleks tehtavad vajalikud kulutused. Tegevuspõhist eelarvestamise meetodit kasutatakse tegevuspõhise eelarve koostamisel.

1.2.20. **Tegevuspõhine kuluarvestus** on kuluarvestuse põhimõte, kus madalamaks hinnastatavaks objektiks on asutuse poolt pakutava teenuse tegevus. Teenuse osutamiseks kasutatavate ressursside kulud jagatakse kulumudelil kõigepealt teenuse tegevustele (protsessidele) ning seejärel teenustele.

1.2.21. **Traditsiooniline kuluarvestus** on kuluarvestuse põhimõte, kus madalamaks hinnastatavaks objektiks on asutuse poolt pakutav teenus. Teenuse osutamiseks kasutatavate ressursside kulud jagatakse kulumudelil otse teenustele.

2. Kulumudeli Lähteandmed

2.1 ... ministeeriumi/asutuse teenused ja kuluüksused

2.1.1. ... ministeeriumi teenuste ja protsesside korraldamise ning nende kvaliteedi eest vastutavad osakonnajuhatajad.

2.1.2 ... ministeeriumis on 61 teenust, neist 35 põhiteenust (sh 3 otsest, 22 kaudset, 10 avaliku sektori teenindamise teenust) ja 26 sisemist tugiteenust.

2.1.3 Üldjuhul osutab teenust üks struktuuriüksus.

2.1.3.1 Erandid:

- ...fondi vastutava asutuse ülesannete täitmise teenusesse panustab lisaks ... osakonnale-le ka ... osakond.
- Struktuuri-toetuse rakendus-asutuse ülesannete täitmise teenusesse panustavad lisaks osakonnale ka ..osakond, ..osakond ja ..osakond.
- Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi vastutava asutuse ülesannete täitmise teenusesse panustab lisaks osakonnale ka ..osakond.
- Valitsemisala riigivara arendamise ja arvestuse teenusesse panustab lisaks osakonnale ka ..osakond.
- Piirivalvepoliitika kujundamise teenusesse panustab lisaks osakonnale ka ..osakond.

2.1.4 Struktuuriüksuse kulu eristatakse finantsarvestuses arvestusobjektiga kuluüksusest.

2.1.5 Täiendavalt kasutatakse finantsarvestuses üldisi kuluüksusi (vt Lisa 1 read 62-71) juhul, kui kulu ei ole võimalik otseselt ühegi kuluüksusega siduda või kulu eristamine on väga ressursimahukas. Näiteks kajastatakse laste jõulupeo kulud kuluüksusega ... ministeerium_üldine, sest üritusel saavad osaleda kõikide töötajate lapsed sõltumata struktuuriüksusest ning üritusega seotud kulu on ...ministeeriumikogukuludega võrreldes ebaolulise mahuga, mille jaotamine osalenud struktuuriüksuste kaupa on väga ajamahukas.

2.1.6 Teenuste ja SAP kuluüksuste detailne loetelu on esitatud Lisas 1.

2.2 .... ministeeriumi otseste ja kaudsete teenuste seosed strateegilise planeerimise tasemetega ehk programmipuu

2.2.1. ... ministeeriumi otsesed ja kaudsed teenused panustavad järgmistesse arengukavadesse:

...arengukava , ... arengukava, ... arengukava.

2.2.2. ... ministeeriumi teenuste strateegilised planeerimistasandid on esitatud Lisas 2.

2.3 Kulude jaotuspõhimõtted

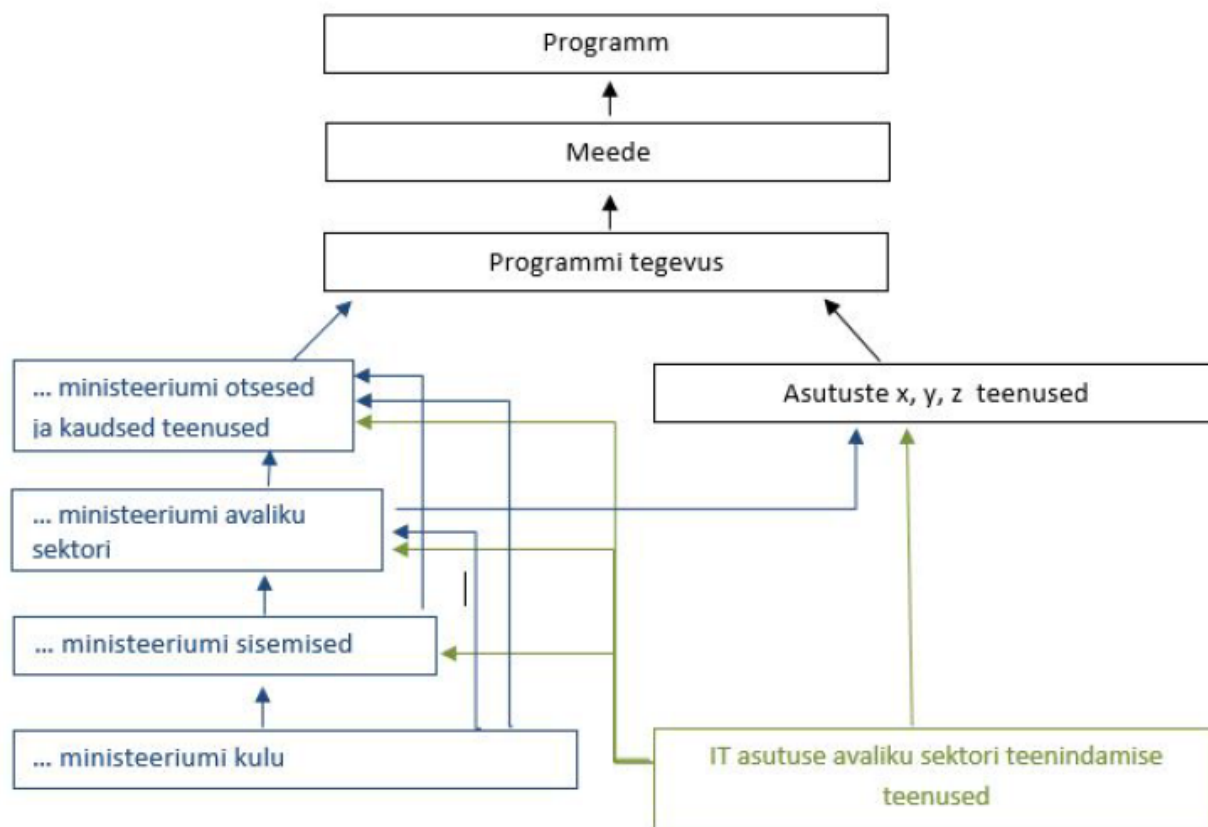
2.3.1. Kõik kulud jagatakse terviklikult peatükis 3 kirjeldatud jaotuspõhimõtete alusel. Aluseks võetakse SAP BO aruanne RP004 „Tekkepõhised detailsed tehingud“ tööleht „Tehingud maksukuludeta“ ja SAP BO aruanne HR025 „Tekkepõhine palgakulu kontolaiendite lõikes“ tööleht „Kontolaiendite lõikes“.

2.3.2. Kõik kulud jagatakse ühekordselt – kui kulu on ühe jaotuspõhimõtte alusel juba teenusele jagatud, siis järgmise jaotuspõhimõttega sama kulu teistkordselt teenustele ei jagata.

2.3.3. Kõik kulud jagatakse ühesuunaliselt - sisemise tugiteenuse kulud jaotatakse alati avaliku sektori teenindamise teenustele ja põhiteenustele, mitte kunagi teistele sisemistele tugiteenustele. Avaliku sektori teenindamise teenuste kulud jaotatakse alati otsestele ja kaudsetele teenustele, mitte kunagi teistele avaliku sektori teenindamise teenustele ega sisemistele tugiteenustele.

2.3.4. Kõikide kulude jagamise tulemusel saadakse kokku arengukavade rakendamise maksumused ...ministeeriumi valitsemisalas, vt joonis 1.

Joonis 1. Arengukavade maksumuste kujunemine ... valitsemisalas

2.4 Sisend teistelt asutustelt ja sisend teistele asutustele

2.4.1. ... ministeeriumi teenuste maksumuse arvutamisel võetakse kulumudelisse arvesse ainult IT asutuse pakutavate teenuste maksumus.

2.4.2. Asutused x, y, ja z võtavad oma teenuste maksumuse arvutamisel arvesse ... ministeeriumi avaliku sektori teenindamise teenuste kulu.

2.4.3. IT asutus ei võta oma teenuste maksumuse arvutamisel arvesse ... ministeeriumi avaliku sektori teenindamise teenuste kulu, sest selline lihtsustus aitab vältida asutuste vahelist kulude jagamise ringtsükli teket.

2.5 Otsekulude ja kaudsete kulude loetelu

2.5.1. Otsekulude lähteandmed on SAP arvestusobjektidel ressurss/kulukoht ressursiliigiga „Otsekulud“ (koodid algusega OK).

2.5.2. Kaudsete kulude lähteandmed on SAP arvestusobjektidel ressurss/kulukoht (v.a ressursiliik OK), kulukeskus, projekt ja/või majanduslik sisu.

2.5.3. Kinnistute ja maismaasõidukitega seotud kulude lähteandmed on riigiüleselt kohustuslikel ressursiliikidel „Kinnistud“ (koodid algusega KI) ja „Maismaasõidukid“ (koodid algusega MS).

2.5.4. Otsekulude ja kaudsete kulude detailne loetelu ressursiliikide kaupa on esitatud Lisas 3 (va kuluüksused, mis on esitatud Lisas 1).

2.6 Kaudsete kulude kogumid, jaotuspõhimõtted ja käituri

2.6.1. Kaudsed kulud seotakse teenustega vastavalt põhjuslikkuse seostele kasutades kulukäituri. Kulukäituri määramiseks kasutatakse:

2.6.1.1. mõõtmist – näiteks kuluüksuse poolt hoones kasutatav pind ruutmeetrites

2.6.1.2. eksperthinnangut – näiteks osakonnajuhataja hinnang osakonna töötajate tööaja jagunemisele osakonna teenuste vahel.

3. Teenuse maksumuse kujunemine I etapp

3.1 Jaotuspõhimõte 1 – ressursiliigis „Otsekulud (AK)“ kajastatud kulude jaotamine teenustele

3.1.1. Ressursiliigis „AK“ kajastatud kulu on seotud konkreetse teenusega, seetõttu kuluarvestuse kulumudelisse täiendavat kulude jaotamist ei toimu.

3.2 Jaotuspõhimõte 2 – ressursiliigis „Kinnistud (KI)“ kajastatud kaudsete kulude jaotamine teenustele

3.2.1. KI..0 -ITAGEN (IT-Agentuur) – jaotatakse eurokoordinatsiooni teenusele.

3.2.2. KI..0-KIRIK9 (Narva kirik) – jaotatakse usuasjade poliitika kujundamise teenusele.

3.2.3. KI..0-PIK... (... ministeerium)

3.2.3.1. I etapp - käitur on kuluüksuse kasutuses oleva pinna ruutmeetrite arv. Käituri abil arvutatakse kuluüksuse kasutuses oleva pinna osakaal kogu hoone pinnast. Kuluüksuse „... ministeerium üldine“ alla summeeritakse üldpindade (koridor, wc, köök, nõupidamise ruum, saun, serveri-

, lõõgastus- ja ooteruum, lastetuba, vaba pind, valvuri pind) ruutmeetrid. Arvutuse tulemusel on kogu kinnistu kulu jaotatud kuluüksustele. Lähteandmed kuluüksuse kasutuses oleva pinna suuruse kohta arvestusaastale eelneva aasta lõpu seisuga edastab ...osakond ...osakonnale hiljemalt arvestusaasta 31. jaanuariks.

3.2.3.2. II etapis jaotatakse kuluüksustele jaotatud kulud edasi teenustele.

3.2.3.2.1. Konkreetse kuluüksusega seotud kulu jaotatakse kuluüksuse kõigile teenustele. Käitur on teenusega seotud tööaeg. Käituri abil arvutatakse teenusega seotud tööaja osakaal struktuuriüksuse kogu tööajast (%). Hinnangu kuluüksuse arvestusaasta tööaja jagunemisest teenuste kaupa esitab kuluüksuse juht ...osakonnale hiljemalt arvestusaasta 31.jaanuariks.

3.2.3.2.2. Üldiste kuluüksustega seotud kulu jaotatakse kõigile ... ministeeriumi teenustele (teenusega seotud tööaja osakaal kõigist ... ministeeriumi teenustest).

3.2.3.2.3. Asekantsleritega seotud kulu jaotatakse kõigile asekantslerile alluvate struktuuriüksuste teenustele (teenusega seotud tööaja osakaal kõigist asekantslerile alluvate osakondade teenustest).

3.3 Jaotuspõhimõte 3 – ressursiliigis „Maismaasõidukid (MS)“ kajastatud kaudsete kulude jaotamine teenustele

3.3.1. sõidukite kulud on seotud kuluüksustega „... ministeerium_SM, ... ministeerium_kantsler“ ja „...ministeerium üldine“.

3.3.2. Lihtsustuse eesmärgil jaotatakse ... ministeeriumi sõidukitega seotud kulud kõigile teenustele, sest sõidukite sõidupäevikus detailse arvestuse sisseviimine (millised struktuuriüksused ja millise teenuse tarbeks sõidukit kasutasid) on liiga suur halduskoormus .

3.3.3. Käitur on teenusega seotud tööaja osakaal kogu ... ministeeriumi tööajast (%).

3.4 Jaotuspõhimõte 4 – ressursiliigis „Muud kulud (MK)“ kajastatud kaudsete kulude jagamine teenustele

3.4.1. MK..0-TVL – käitur on kuluüksuse juhi hinnang konkreetse töövõtulepingu seosest konkreetse teenusega. Kui ühene seos puudub, jaotatakse kulu kuluüksuse juhi hinnangu alusel kõigile kuluüksusega seotud teenustele sarnaselt personalikuluga (teenusega seotud tööaja osakaal osakonna kogu tööajast).

3.4.2. MK..0-ENLAH – jaotamise aluseks on kuluüksuse juhi hinnang töötaja tööajale lähetuses käinud teenistuja kohta. Üldiste kuluüksuste puhul jaotatakse kulu kõigile teenustele (teenusega seotud tööaja osakaal kõigist ... ministeeriumi teenustest). Asekantsleritega seotud kulude puhul jaotatakse kulu kõigile asekantsleri valdkonna teenustele (teenusega seotud tööaja osakaal kõigist asekantsleri osakondade teenustest). Vaata täpsemalt jaotuspõhimõtte kirjeldust punktis 3.12.

3.5 Jaotuspõhimõte 5 – kuluüksuse koodidel „... ministeerium_ELVO_ITA“ ja „... ministeerium_ELVO_ATA“ kajastatud kaudsete kulude jagamine teenustele

3.5.1. kuluüksuse koodil „... ministeerium_ELVO_ITA“ kajastatud kulud jagatakse eurokoordinatsiooni teenusele.

3.5.2. kuluüksuse koodil „... ministeerium_ELVO_ATA“ kajastatud kulud jagatakse rahvusvahelise koostöö teenusele.

3.6 Jaotuspõhimõte 6 – eelarve objektil „... (SE100001)“ kajastatud kaudsete kulude jagamine teenustele

3.6.1. Kulud näidatakse ... ministeeriumis kulumudelil „... rahastamise teenuse“ all ning Rahandusministeeriumi programmi „Halduspoliitika“ all.

3.7 Jaotuspõhimõte 7 – eelarve kontol „Personalikulud (50)“ ja eelarve kontol „Majandamiskulud (55)“ kajastatud kaudsete kulude jagamine teenustele

3.7.1. Kulude jagamise aluseks on teenusega seotud tööaja osakaal kõigi ... ministeeriumi teenuste kogu tööajast (%).

3.7.2. Kuna ... ministeeriumis tööajaarvestuse infosüsteem puudub, jaotatakse kulud hinnangute alusel.

3.7.3. Konkreetse kuluüksusega seotud kulude jaotamiseks annavad osakonnajuhatajad 1 kord aastas hinnangu osakonna teenistujate tööaja jagunemise kohta osakonna teenustele. Hinnangu andmisel arvestatakse, et iga teenistuja tööaeg kokku on 100%, mis jaguneb osakonna teenuste vahel. Antud

hinnangu tulemusel selgub teenuse tööaja osakaal konkreetse kuluüksuse teenuste kogutööajast (osakonna kogu tööaeg 100%, konkreetse teenuse tööaeg x%). Saadud osakaalude alusel jaotatakse kuluüksuse kaudsed kulud kõigile osakonna teenustele. Näiteks juhtimisarvestuse teenusele kulutatud

tööaja osakaal ... osakonna kõigi teenuste kogutööajast on 33%, siis kuluüksuse ... ministeerium_...osakond kogukuludest saab juhtimisarvestuse teenus 33%.

3.7.4. Erandid:

3.7.4.1. ... osakonnas on 5 teenust – valitsemisala eelarvestamise teenus, raamatupidamise teenus, juhtimisarvestuse teenus, eelarvestamise teenus ja erakondade rahastamise teenus, kuid kuluüksuse ...ministeerium_osa kogukulud jagatakse ainult 4 teenuse vahel – valitsemisala eelarvestamise teenusele, raamatupidamise teenusele, juhtimisarvestuse teenus ja eelarvestamise teenusele.

3.7.4.2. SD tunnusega majandamiskulud, mis ei ole seotud kuluüksusega, suunatakse osakonna raamatupidamise teenusele.

3.7.5. Kuluüksustega ... ministeerium_SM, ... ministeerium_kantsler, ... ministeerium üldine_asutus, ...ministeerium üldine_IHO, ... ministeerium üldine_VHO, ja ... ministeerium üldine seotud kulude jaotamiseks leitakse teenuse tööaja osakaal ... ministeerium kogutööajast (... ministeerium kogu tööaeg

100%, konkreetse teenuse tööaeg x%). Saadud osakaalude alusel jaotatakse üldiste kuluüksuste kulu kõigile teenustele. Näiteks kui juhtimisarvestuse teenusele kulutatud tööaja osakaal SIM kõigi teenuste kogutööajast on 2%, siis kuluüksuse ... ministeerium_SM kogukuludest saab juhtimisarvestuse teenus 2%.

3.7.6. Kuluüksuse ... ministeerium_kantsler kulude jaotamisel on tehtud lihtsustus ning kulud jaotatakse kõigi ... ministeeriumi teenuste vahel, mitte kantslerile otse alluvate osakondade teenuste vahel. RHO analüüs näitas, et kuluüksuse ... ministeerium_kantsler kulude täpsema jaotamise ressursikulu oli suurem võrreldes saadud tulemuse väärtusega.

3.7.7. Kuluüksustega ... ministeerium_VAK, ... ministeerium_KAK, ... ministeerium_PAK ja ...ministeerium_SAK seotud kulude jaotamiseks leitakse asekanclerile alluva osakonna teenuse tööaja osakaal temale alluvate osakondade kogu tööajast (asekancleri osakondade kogu tööaeg 100%, konkreetse teenuse tööaeg x%). Saadud osakaalude alusel jaotatakse asekancleri kuluüksuse personalija majandamiskulu kõigile temale alluvate osakondade teenustele. Näiteks juhtimisarvestuse

teenusele kulutatud tööaja osakaal varade asekanstleri alluvuses olevate struktuuriüksuste teenuste kogutööajast on 11%, seetõttu saab juhtimisarvestuse teenus kuluüksuse ... ministeerium_VAK kogukuludest 11%.

3.8 Jaotuspõhimõte 8 – eelarve kontol „Sotsiaaltoetused (41)“ ja „Muud antud toetused ja ülekanded (45)“ kajastatud kaudsete kulude jagamine teenustele

3.8.1. Toetused, mille saajaks on .. ministeeriumi valitsemisala asutus, nende toetuste kulud planeeritakse vastava .. ministeeriumi valitsemisala asutuse eelarvesse ja seetõttu ka kajastatakse vastava asutuse kulumodelis. Selline kulude käsitus aitab elimineerida dubleerimist.

3.8.2. Toetused, mille saajaks on asutus väljaspool .. ministeeriumi valitsemisala, nende toetuste kulud planeeritakse esialgu .. ministeeriumi eelarvesse ning kajastatakse .. ministeeriumi kulumodelis vastava teenuse all, mis tegeleb antud toetuse välja andmisega.

3.8.3. Juhul kui, toetuse saaja on riigiasutus ja ta on läinud üle tegevuspõhisele eelarvele, siis planeerib saadava toetuse kulusid toetuse saaja riigiasutus oma eelarves.

3.9 Jaotuspõhimõte 9 – eelarve kontol „Muud tegevuskulud (60)“ kajastatud kaudsete kulude jagamine teenustele

3.9.1. Maamaksukulud jagatakse kinnisvara tagamise teenusele.

3.9.2. Valuuta kursivahed ja viivised jagatakse raamatupidamise teenusele.

3.9.3. Kahjutasud jagatakse õigusteeninduse teenusele.

3.10 Jaotuspõhimõte 10 – eelarve kontol „Amortisatsioon (61)“ kajastatud kaudsete kulude jagamine teenustele

3.10.1. Põhivara soetuse kulu kantakse teenustele vara kasuliku eluea jooksul läbi amortisatsiooni.

3.10.2. Amortisatsioonikulu jagatakse teenustele sarnaselt personalikuluga – konkreetse osakonnaga seotud kuluüksuste puhul jaotatakse kulu kõigile osakonna teenustele, üldiste kuluüksuste puhul kõigile teenustele ja asekanstleritega seotud kulude puhul jaotatakse kõigile asekanstleri valdkonna teenustele tööaja osakaalude alusel.

3.11 Jaotuspõhimõte 11 – IT asutuse avaliku sektori teenindamise teenuste kulude jagamine .. ministeeriumi teenustele

3.11.1. IT asutus koostab oma asutuse kuluarvestuse kulumodeli ja arvutab teenuste maksumused ning annab avaliku sektori teenindamise teenuse kulud edasi .. ministeeriumi valitsemisala asutustele.

3.11.2. Jaotamise aluseks on kulude jaotus asutuste vahel (%). Käitur on konkreetse teenuse iseloomust sõltuvalt näiteks kasutajate, litsentside, saitide või abonentnumbrite arv, andmemahd jms.

3.11.3. Teenuste maksumused jaotatakse vastavalt IKT teenuse tarbimisele, mitte IKT teenuse omaniku järgi. Näiteks .. ministeerium on infosüsteemi „Viisaregister“ omanik, kuid Viisaregistri teenuse kogukulust antakse .. ministeeriumile edasi infosüsteemi registreeritud kasutajate arvu aluseks võttes vaid 0,5%.

3.11.4. IT asutus lisab iga teenuse maksumuse juurde info kasutatud käituri ja selle väärtuse kohta asutuste kaupa. .. ministeeriumi üle antavate IT asutuse teenuste detailne loetelu on Lisas 4 .

3.11.5. IT asutuse teenuste maksumusest .. ministeeriumile antav kulu jaotatakse ..ministeeriumi teenustele järgmiselt:

3.11.5.1. kui IT asutuse teenus on seotud vaid ühe .. ministeeriumi teenusega, jaotatakse IT asutuse teenuse maksumus konkreetsele .. ministeeriumi teenusele.

3.11.5.2. kui IT asutuse teenus on seotud konkreetse .. ministeeriumi kuluüksusega, jaotatakse IT asutuse teenuse maksumus .. ministeeriumi teenustele sarnaselt jaotuspõhimõttele 7 – konkreetse osakonnaga seotud kuluüksuste puhul jaotatakse kulu kõigile osakonna teenustele, üldiste kuluüksuste puhul kõigile .. ministeeriumi teenustele ja asekanstleritega seotud kulude puhul jaotatakse kulu kõigile asekanstleri valdkonna teenustele (jaotuspõhimõtte detailsem kirjeldus punktis 15).

3.11.5.3. kui IT asutuse teenus on seotud konkreetse ametikohaga, jaotatakse IT asutuse teenuse maksumus .. ministeeriumi teenustele konkreetse teenistuja tööaja teenustele jagunemise osakaalude alusel. Näiteks kui .. ministeeriumi teenistuja tööaeg jaguneb kahe teenuse vahel (30% ja 70% kogu tema tööajast), siis ka IT asutuse teenuse maksumusest jaotatakse 30% ühele ja 70% teisele ..ministeeriumi teenusele.

3.12 I etapi tegevuste tulemusel on kõik .. ministeeriumi finantsarvestuses kajastatud kulud ja IT asutuselt saadud kulud jaotatud .. ministeeriumi teenustele.

4. Teenuse maksumuse kujunemine II etapp

4.1 Sisemiste tugiteenuste maksumuse jaotamine ... valitsemisala põhiteenustele

4.1.1. Sisemiste tugiteenuste kulu jaotatakse ... ministeeriumi põhiteenustele – otsestele, kaudsetele ja avaliku sektori teenindamise teenustele.

4.1.2. Kulude jaotamise käituri on teenusega seotud tööaeg. Käituri abil arvutatakse põhiteenusega seotud tööaja osakaal ... valitsemisala põhiteenuste kogu tööajast (%). Näiteks kui valimiste korraldamise teenuse tööaja osakaal moodustab 5% kõigi põhiteenuste kogu tööajast, siis lisandub teenuse maksumusele ka 5% sisemiste tugiteenuste maksumusest.

4.1.3. Erandid:

4.1.3.1. ...fondi ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi auditeeriva asutuse ülesannete täitmise teenuse kulu jaotatakse ainult ...fondi vastutava asutuse (VA) ülesannete täitmise teenusele ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi vastutava asutuse (VA) ülesannete täitmise teenusele ning jagamise aluseks on ... osakonnajuhataja hinnang tööaja kasutamise kohta (%).

4.1.3.2. Teabeseire teenuse kulu jaotatakse teabeseire teenust tarbivate teenuste vahel võrdselt.

4.2 ... ministeeriumi avaliku sektori teenindamise teenuste maksumuse jaotamine ... ministeeriumi otsestele ja kaudsetele teenustele ning asutuste x, y, z teenustele

4.2.1. Jaotuspõhimõtte 12 - eurokoordinatsiooni teenuse, rahvusvahelise koostöö teenuse, IKT valdkonna poliitika kujundamise teenuse ja teadus- ja arendustegevuse teenuse jaotamiseks.

4.2.1.1. Asutuste vahel kulu jaotamise käituri on asutuste arv. Kulud jaotatakse võrdselt asutuste x,y ja z vahel.

4.2.1.2. ... valitsemisalale jääva kulu otsestele ja kaudsetele teenustele jaotamisel on käituriks tööaeg. Käituri abil arvutatakse konkreetse ... ministeeriumi teenuse tööaja osakaal ... ministeeriumi otseste ja kaudsete teenuste kogu tööajast (%) ning saadud osakaalu alusel jaotatakse kulu teenustele.

4.2.2. Jaotuspõhimõtte 13 – personalipoliitika kujundamise teenuse, valitsemisala eelarvestamise teenuse, valitsemisala riigivara arenduse ja arvestuse teenuse kulude jaotamiseks.

4.2.2.1. Asutuste vahel kulu jaotamiseks on käituriks tegevuskulude eelarve maht. Kulud

jaotatakse asutuste tegevuskulude eelarve mahtu osakaalude alusel. Näiteks kui ... asutuse tegevuskulude eelarve maht on 61% ... valitsemisala tegevuskulude eelarve mahust, siis saab ... asutus ka 61% personalipoliitika kujundamise teenuse kulude mahust.

4.2.2.2. ... ministeeriumile jääva kulu otsestele ja kaudsetele teenustele jaotamisel on käituriks tööaeg. Käituri abil arvutatakse konkreetse ... ministeeriumi teenuse tööaja osakaal ... ministeeriumi otseste ja kaudsete teenuste kogu tööajast (%) ning saadud osakaalu alusel jaotatakse kulu teenustele. Näiteks kui valimiste korraldamise teenuse tööaeg moodustab 5% ... ministeeriumi otseste ja kaudsete teenuste kogu tööajast, siis saab valimiste korraldamise teenus ka 5% Personalipoliitika kujundamise teenuse kulust.

4.2.3. Jaotuspõhimõte 14 – sisejulgeolekufondi vastutava asutuse ülesannete täitmise teenuse, struktuuritoetuse rakendusasutuse ülesannete täitmise teenuse, varjupaiga-, rände- ja integratsioonifondi vastutava asutuste ülesannete täitmise teenuse kulude jaotamiseks.

4.2.3.1. Jaotuse aluseks on arvestusaastale eelneval aastal välja antud toetuste arv. Näiteks kui ... osakond väljastas 2016. a ISF fondist kogu väljamakstud toetuste arvust 30% ulatuses toetusi ... asutusele, siis saab ...asutus 2017.a ISF teenuse kulust 30% endale.

4.2.4. II etapi tegevuste tulemusel on leitud ... ministeeriumi otseste ja kaudsete teenuste lõplikud maksumused.

Lisaks vaata videokoolitust Digiriigi Akadeemias [**Kursus: Kuluarvestuse infosüsteemi \(KAIS\) koolitus, Teema: 4 Jagamisreeglite haldamine | Digiriigi Akadeemia õppeplatvorm**](#)

Kontakt: aili.armvaart@fin.ee

Viimati uuendatud 01.11.2024